

1. Nimi	Koejakso anestesiologiaan ja tehohoitoon erikoistuville lääkäreille
2. Määritelmä ja rajoitukset	- Tavoitteena on, että erikoistuva kykenee hoitamaan itsenäisesti ASA 1-2 potilaan perusanestesian yksinkertaisessa elektiivisessä toimenpiteessä. - EPA:n suoritus on edellytyksenä koejakson hyväksymiselle ja erikoistumisopintojen jatkamiselle - Ennen EPA:n suoritusta erikoistuvan on hallittava seuraavat toimenpiteet: perifeerisen laskimon kanylointi, maskiventilaatio, LMA asettaminen ja intubaatio nukutetulle potilaalle, respiraattorisäätöjen tekeminen itsenäisesti - EPA:n suorittamisen edellytyksenä on, että erikoistuva ymmärtää/osaa: o yleisimpien käytössä olevien anesteettien, kipulääkkeiden, opiaattien, lihasrelaksanttien ja pahoinvoinnin estolääkkeiden perioperatiivisen käytön. o tehdä potilaan anestesariskin arvioinnin ja varautua mahdollisiin perioperatiivisiin ongelmiin. o anestesiaaikaisen potilasmonitoroinnin perusteet
3. Tärkeimmät osaamisalueet CanMEDS	- Lääketieteellinen osaaminen - Tekninen osaaminen - Vuorovaikutustaidot - Yhteistyötaidot - Johtamistaidot - Stressin-/paineensietokyky - Ammatillisuus
4. Tarvittava kokemus, tiedot, taidot, asenteet, suoriutuminen	EPA:n suorittamiseen tarvittava kokemus: - Potilaan preoperatiivinen arviointi, mahdollisiin anestesiakomplikaatioihin varautuminen, potilaan monitorointi - Perifeerisen laskimon kanylointi, LMA:n laitto, intubaatio, maskiventilointi, respiraattorisäätöjen tekeminen, potilaan herättäminen/ekstubaatio - Postoperatiivinen hoito heräämövaiheessa ja heräämöstä poistuvan potilaan jatkolääkkeiden määrääminen (kipulääkitys, PONV, mahdollinen nestemääräys). - LMA:n laitosta ja intubaatiosta tehdään erilliset DOPS-arviot (taulukko 1). Mikäli erikoistuva työskentelee yksikössä, jossa tehdään toimenpiteitä spinaalipuudutuksessa, myös spinaalipuudutus arvioidaan DOPS:illa. - EPA tulee suorittaa koejakson aikana.

EPAn oppimistavoitteet:

Arviointikeskustelu teoria-asioista hyväksytty ennen käytännön tehtävän suoritusta vapaasti sovittuna ajankohtana.

Keskustelun pohjana käytetään kohdassa 7 mainittua kirjallisuutta soveltuvien osien. Keskustelun tavoitteena on arvioida erikoistuvan riittävä teoriaosaaminen seuraavista asioista (Arviointi: Taulukko 1):

- Potilaan preoperatiivinen arviointi ja ASA-luokitus
- Yleisimpien käytössä olevien anesteettien, opiaattien, lihasrelaksanttien, kipulääkkeiden ja pahoinvoinnin estolääkkeiden käyttö, käyttöön liittyvät rajoitukset ja mahdolliset haittavaikutukset
- Perioperatiivisen nestehoidon perusteet ja nestehoidossa käytettävät valmisteet
- Potilaan anestesian aikainen monitorointi, mihin anestesian aikaisiin hemodynaamisiin muutoksiin tulee kiinnittää huomiota, miten yksinkertaiset poikkeamat hoidetaan (esim. verenpaineen lasku)
- Millaisissa tilanteissa erikoistuvan tulee pyytää apua kokeneemmalta kollegalta.
- Erikoistuvalla on käsitys mahdollisten anestesian aikaisten komplikaatioiden hoidosta ja hän tietää teoriatasolla miten toimia seuraavissa tilanteissa: vaikea hengitystie, laryngospasmi, aspiraatio, anafylaktinen reaktio, sydänpysähdys
- Erikoistuva on lukenut leikkausosastonsa perehdytysoppaan, tutustunut saatavilla oleviin vaikean hengitystien apuvälineisiin ja tiedostaa käytettävissä olevat resurssit.

Käytännön tehtävässä erikoistuva osoittaa hallitsevansa/osaavansa seuraavat asiat (arviointi: Taulukko 1):

- informoida potilasta ja tarvittaessa perustella tehtävät anesthesiologiset toimenpiteet
- valita ja toteuttaa potilaalle asianmukaisen anestesianmuodon alusta loppuun
- varautua mahdollisiin ongelmiin anestesian toteutuksessa
- hoitaa anestesian ja toimenpiteen mahdollisesti aiheuttamat hemodynaamiset muutokset
- suunnitella potilaan postoperatiivisen kivunhoidon, mahdollisen pahoinvointilääkityksen ja nesteytyksen
- kommunikoida sujuvasti potilaan ja leikkaussalihenkilökunnan kanssa
- pyytää apua oikea-aikaisesti ja siten tuntee oman osaamisensa rajat
- anestesiologisen toiminnan johtaminen
- stressin-/paineensietokyky

5. Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät	- Ohjaajan työskentelyn seuraaminen - Työskentely leikkausosastolla anestesia- ja lääketieteellisen alan aluksi suoran valvonnan alaisena ja luottamuksen lisääntyessä itsenäisesti epäsuoran valvonnan alaisena. - Teknisten ja ei-teknisten taitojen sekä vuorovaikutustaitojen harjoittelun lisäksi erikoistuvan tulee itsenäisesti opiskella aiheeseen liittyvä teoria, tutustua perehdytysoppaisiin ja osallistua toimipaikkakoulutukseen sekä tutustua oman organisaationsa toimintatapoihin ja käytössä oleviin resursseihin.
6. Osaamisen arvioinnissa käytetyt menetelmät ja päätöksen perusteet	- Lokikirjamerkinnot; lokikirjaan merkitään tehdyt toimenpiteet - Vertaisarviointipalaverit erikoistuvan ja muiden koulutusta antavien erikoislääkäreiden kesken (koejakson alussa, puolesta välissä ja koejakson päättyessä) - Potilasasiakirjamerkinnot ja/tai potilastapausten läpikäyminen - Teknisten taitojen arvioinnin lisäksi seurataan kommunikaatio- ja yhteistyötaitoja, stressinsietokykyä sekä johtamistaitoja Oppimisprosessin keskiössä on oppija ja hänen tarpeensa - Oppimisprosessin aikana erikoistuva siirtyy seuraavalle luottamuksen asteelle kykyjensä ja ohjaajan arvion mukaan. Ohjaajan luottamus heijastaa erikoistuvan pätevyyttä, joka muodostuu arvioitujen kykyjen lisäksi ei teknisistä taidoista. Erikoistuva pyytää koko EPAn suorittamista, kun kokee olevansa siihen valmis ja DOPS:t on suoritettu. Ennen EPAn suorittamista arvioidaan, onko oppimistavoitteet saavutettu. Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan ten Cate -taso 4 (taulukko 3) ja pistemäärä 9/10 toimenpiteiden (DOPS -arviointi) ja EPA:n suorituksista.
7. Kirjallisuus	Rosenberg P, Alahuhta S, Lindgren L, Oikkola K & Ruokonen E (toim.): Anestesiologia ja tehohoito, Kustannus Oy Duodecim Seuraavat aihekokonaisuudet: - Anestesia-aineet - Anestesiologinen fysiologia - Anestesian anto - Anestesiamenetelmät Lisäksi: - Leikkauksen jälkeinen pahoinvointi - Leikkauksen jälkeinen kivunhoito

	- Äkillinen vakava yliherkkyysoireyhtymä - Sydänpysähdys ensihoidossa - Korva-, nenä- ja kurkkuleikkauspotilaan anestesia osiosta Laryngospasmiä käsittelevä kappale. Lisäksi erikoistuva perehtyy ASA-luokitukseen ja lukee organisaationsa perehdytysoppaan.
8. Hyväksyminen	

Taulukko 1.

ASA1-2 potilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito elektiiivisessä leikkauksessa

Riittävät lokikirjamerkinntät ja DOPSit suoritettu

	Tarvitsee suoraa ohjausta	Tarvitsee epäsuoraa ohjausta	Suoriutuu itsenäisesti	Ei havaittu/ei tarvetta
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä	
Arviointikeskustelu: ohjaaja valitsee allaolevista aiheista kaksi, arviointikeskustelun pituus max. yksi tunti, arvostelu keskustelun osalta on hyväksytty/hylätty				
anestesian aikaiset fysiologiset muutokset eri elinjärjestelmissä				
perioperatiivisesti käyttävät lääkeaineet, niiden vaikutukset ja mahdolliset haittavaikutukset				
Perioperatiivinen nestehoito				
Potilaan monitorointi anestesian aikana ja postoperatiivisessa vaiheessa				
Eri anestesiamenetelmät				
ASA-luokitus mahdollisten anestesian aikaisten komplikaatioiden hoito				

Oman organisaation ja käytettävissä olevien resurssien tuntemus				
Hyväksyntä (hyväksytyn suorituksen pistemäärä: 1.0)				
Kliinisten taitojen arviointi				
Osoo perustella/selittää potilaalle anestesiamenetelmän				
Osoo valmistautua anestesian antamiseen ja siinä mahdollisesti ilmeneviin ongelmiin asianmukaisesti				
Antaa asianmukaisen anestesian				
Tekninen osaaminen				
Aseptinen työtapa				
Osoo pyytää apua oikea-aikaisesti				
Toimenpiteen jälkeinen anestesiologinen hoito				
Vuorovaikutustaidot				
Johtamistaidot				
Ammatillinen käyttäytyminen				
Yhteispisteet toimenpiteen suorituksesta (hyväksytyn suorituksen pistemäärä: 9/10)				

Mitä hyvää?

Kehitysehdotuksia seuraavaa kertaa varten:

Taulukko 2.

Toimenpiteen suora arviointi

	Tarvitsee suoraa ohjausta	Tarvitsee epäsuoraa ohjausta	Suoriutuu itsenäisesti
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä
1. Osoittaa ymmärtävänsä indikaatiot ja tuntee anatomian			
2. Potilaan informointi, osaa tarvittaessa perustella toimenpiteen			
3. Osaa valmistautua toimenpiteeseen ja mahdollisesti eteen tuleviin ongelmiin asianmukaisesti			
4. Antaa asianmukaisen anestesian			
5. Tekninen osaaminen			
6. Aseptinen työtapa			
7. Osaa pyytää apua oikea-aikaisesti			
8. Toimenpiteen jälkeinen hoito			
9. Vuorovaikutustaidot			
10. Ammatillinen käyttäytyminen			
Yhteispisteet			
Hyväksytty*/hylätty			

* Hyväksytty suoritus = 9/10 pistettä

Taulukko 3.

Viisi luottamuksen astetta matkalla erikoislääkäriksi (ten Cate AMEE Guide)

Aste	Erikoistuvan rooli	Määritelmä
1	Ohjaajan toiminnan seuraaminen	Erikoistuva seuraa ohjaajan työskentelyä, muttei aluksi osallistu siihen. Kokemuksen kasvaessa erikoistuva saa osallistua toimintaan.
2	Toiminta suoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa toimenpiteen siten, että ohjaaja on samassa huoneessa valmiina puuttumaan tilanteeseen, jos erikoistuva näyttää tarvitsevan apua.
3	Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti. Ohjaaja pystyy tarvittaessa tulemaan apuun nopeasti
4	Toiminta ilman ohjausta	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja raportoi ohjaajalle jälkikäteen. Tässä

		vaiheessa erikoistuva on jo hyvin lähellä erikoislääkärin pätevyyttä
5	Toiminta ohjaajana	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja pystyy tarvittaessa ohjaamaan itseään kokemattomampia kollegoita.

1. Nimi	Keisarileikkauspotilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito
2. Määritelmä ja rajoitukset	- Tavoitteena on itsenäinen keisarileikkauspotilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito - Tämän EPAn suoritus on edellytyksenä päivystämislle yksikössä, jossa hoidetaan synnytyksiä - Erikoistuvan on hallittava seuraavien anestesiologisten toimenpiteiden perusteet ennen tämän EPAn aloittamista eli suorittanut koejakson EPA:n ja DOPS-arvioinnin seuraavista toimenpiteistä: spinaalipuudutus, epiduraalipuudutus ja täydenmahan anestesia (sis. crush-induktion)
3. Tärkeimmät osaamisalueet CanMEDS	- Lääketieteellinen osaaminen - Vuorovaikutustaidot - Yhteistyötaidot - Johtamistaidot - Ammatillisuus
4. Tarvittava kokemus, tiedot, taidot, asenteet, suoriutuminen	EPAn suorittamiseen tarvittava kokemus: - Synnytysepiduraalipuudutukset, synnytysspinaalipuudutukset, sektioanestesia ja synnytyksiin liittyvien toimenpiteiden anestesia - Obstetrin anestesiologian toimenpiteiden suoritusemääristä pidetään kirjaa lokikirjan mukaisesti - Synnyttäjän epiduraali- ja spinaalipuudutuksen (synnytyskivun hoito ja/tai sektio) suorittaminen arvioidaan harjoittelujakson aikana DOPS (toimenpidetaitojen havainnointi) –menetelmää käyttäen ja suoritukset kirjataan (arviointilomake: taulukko 1) - Tämän EPAn suorittamiseen menee 2 – 3 kk aikaa, jos on mahdollisuus viikoittain hoitaa useampi keisarinleikkausanestesia EPAn oppimistavoitteet: Arviointikeskustelu teoria-asioista hyväksytty ennen käytännön tehtävän suoritusta vapaasti sovittuna ajankohtana. Keskustelun pohjana käytetään kohdassa 7 mainittua kirjallisuutta soveltuvin osin. Keskustelun tavoitteena on arvioida erikoistuvan riittävä teoriaosaaminen seuraavista asioista (Arviointi: Taulukko 2): - raskaudenaikaiset fysiologiset muutokset ja niiden vaikutukset anestesiaan ja analgesiaan

	- sentraalisissa puudutuksissa sekä analgesiaan että anestesiaan käytetyt lääkeaineet ja niiden vaikutukset ja mahdolliset haittavaikutukset - sentraalisten puudutusten mahdolliset komplikaatiot ja niiden hoito - keisarinleikkausten kiireellisyysluokitukset ja - keisarinleikkauksessa anestesian ja toimenpiteen mahdollisesti aiheuttamat hemodynaamiset muutokset - obstetristen hätätilanteiden hoito (massiivi verenvuoto, hätäsektio, kohtuatonian anestesiologinen hoito, raskaana olevan elvytys, puuduteainemyrkytys, eklampsia, muiden vakavien elintoimintahäiriöiden hoito synnyttäjällä) - Tuntee työpaikkansa organisaation synnytystoiminnan osalta ja tietää käytettävissä olevat resurssit Perioperatiivinen prosessi Osaa (arviointi: Taulukko 2) - informoida synnyttäjää ja perustella synnyttäjälle tehtävät anestesiologiset toimenpiteet - valita kiireellisyyskategorian mukaisen anestesianmuodon - valitsemansa anestesianmuodon - hoitaa keisarinleikkauksessa anestesian ja toimenpiteen mahdollisesti aiheuttamat hemodynaamiset muutokset - suunnitella keisarinleikkaukspotilaan postoperatiivisen kivunhoidon - kommunikoida sujuvasti moniammatillisen työryhmän, synnyttäjän ja hänen omaistensa kanssa - pyytää apua oikea-aikaisesti ja siten tuntee oman osaamisensa rajat - Anestesiologisen toiminnan johtaminen
5. Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät	- Ohjaajan työskentelyn seuraaminen - Työskentely synnytysosastolla anestesia- ja lääketieteellisen alan aluksi suoran valvonnan alaisena ja luottamuksen lisääntyessä itsenäisesti epäsuoran valvonnan alaisena - Simulaatio-opetus hätäsektiosta ja mahdollisuuksien mukaan muista obstetrisistä hätätilanteista sekä ei-teknisistä taidoista - Teknisten ja ei-teknisten taitojen sekä vuorovaikutustaitojen harjoittelun lisäksi erikoistuvan tulee itsenäisesti opiskella aiheeseen liittyvä teoria, tutustua perehdytysoppaisiin ja osallistua toimipaikkakoulutukseen sekä tutustua oman

	organisaationsa toimintatapoihin ja käytössä oleviin resursseihin.
6. Osaamisen arvioinnissa käytetyt menetelmät ja päätöksen perusteet	- Lokikirjamerkinnot; lokikirjaan merkitään tehdyt toimenpiteet - Vertaisarviointipalaveri(t) erikoistuvan ja muiden koulutusta antavien erikoislääkärien kesken - Potilasasiakirjamerkinnot ja/tai potilastapausten läpikäyminen - Teknisten taitojen arvioinnin lisäksi seurataan yhteistyötaitoja, stressinsietokykyä sekä johtamistaitoja Oppimisprosessin keskiössä on oppija ja hänen tarpeensa - Oppimisprosessin aikana erikoistuva siirtyy seuraavalle luottamuksen asteelle kykyjensä ja ohjaajan arvion mukaan. Ohjaajan luottamus heijastaa erikoistuvan pätevyyttä, joka muodostuu arvioitujen kykyjen lisäksi ei teknisistä taidoista. Erikoistuva pyytää koko EPAn suorittamista, kun kokee olevansa siihen valmis ja DOPS:t on suoritettu. Ennen EPAn suorittamista arvioidaan, onko oppimistavoitteet saavutettu. Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan ten Cate -taso 4 (taulukko 3) ja pistemäärä 9/10 toimenpiteiden (DOPS -arviointi) ja EPA:n suorituksista.
7. Kirjallisuus	Rosenberg P, Alahuhta S, Lindgren L, Oikkola K & Ruokonen E (toim.): Anestesiologia ja tehohoito (Obstetrinen analgesian ja anestesian luku), Kustannus Oy Duodecim Paikalliset obstetrinen anestesia perehdytysohjeet Miller RD, Eriksson LI, Fleisher LA, Wiener-Kronish JP, Cohen NH & Young WL (toim.): Miller´s anesthesia (Anesthesia for Obstetrics), Elsevier
8. Hyväksyminen	

Taulukko 1. Keisarileikkauspotilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito

Riittävät lokikirjamerkinnot ja DOPSit spinaali- ja epiduraalipuudutuksista suoritettu

	Tarvitsee suoraa ohjausta	Tarvitsee epäsuoraa ohjausta	Suoriutuu itsenäisesti	Ei havaittu/ei tarvetta
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä	
1. Arviointikeskustelu				
- raskaudenaikaiset fysiologiset muutokset				
- käytetyt lääkeaineet ja niiden vaikutukset ja mahdolliset haittavaikutukset				
- komplikaatiot ja niiden hoito				
- keisarileikkausten kiireellisyysluokitukset				
- hemodynaamiset muutokset				
- obstetristen hätätilanteiden hoito				
- organisaatio synnytystoiminnan osalta				
Yhteensä (max 1.0 pistettä)				
Kliinisten taitojen arviointi				
2. Osaa perustella/selittää potilaalle anestesiamenetelmän				

3. Osaa valmistautua anestesian antamiseen asianmukaisesti				
4. Antaa asianmukaisen anestesian kiireellisyysluokituksen mukaisesti huomioiden synnyttäjän ja sikiön terveydentilan				
5. Tekninen osaaminen				
6. Aseptinen työtap				
7. Osaa pyytää apua oikea-aikaisesti				
8. Toimenpiteen jälkeinen anestesiologinen hoito				
9. Vuorovaikutustaidot				
10. Johtamistaidot				
11. Ammatillinen käyttäytyminen				
12. Yleisarvosana toimenpiteen suorituksesta (hyväksytyn suorituksen pistemäärä: 9/10)				

Mitä hyvää?

Kehitysehdotuksia seuraavaa kertaa varten:

Taulukko 2. Toimenpiteen suora arviointi

	Tarvitsee suoraa ohjausta	Tarvitsee epäsuoraa ohjausta	Suorituu itsenäisesti
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä
1. Osoittaa ymmärtävänsä indikaatiot, tuntee anatomian ja hallitsee toimenpidetaidot			
2. Potilaan informointi ja toimenpiteen perustelut			
3. Osaa valmistautua toimenpiteeseen asianmukaisesti			
4. Antaa asianmukaisen anestesian tai sedaation			
5. Tekninen osaaminen			
6. Aseptinen työtap			
7. Osaa pyytää apua oikea-aikaisesti			
8. Toimenpiteen jälkeinen hoito			
9. Vuorovaikutustaidot			
10. Ammatillinen käyttäytyminen			
Yhteispisteet			

Hyväksytty*/hylätty	

* Hyväksytty suoritus = 9/10 pistettä

Taulukko 3. Viisi luottamuksen astetta matkalla erikoislääkäriksi (ten Cate AMEE Guide).

Aste	Erikoistuvan rooli	Määritelmä
1	Ohjaajan toiminnan seuraaminen	Erikoistuva seuraa ohjaajan työskentelyä, muttei aluksi osallistu siihen. Kokemuksen kasvaessa erikoistuva saa osallistua toimintaan.
2	Toiminta suoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa toimenpiteen siten, että ohjaaja on samassa huoneessa valmiina puuttumaan tilanteeseen, jos erikoistuva näyttää tarvitsevan apua.
3	Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti. Ohjaaja pystyy tarvittaessa tulemaan apuun nopeasti
4	Toiminta ilman ohjausta	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja raportoi ohjaajalle jälkikäteen. Tässä vaiheessa erikoistuva on jo hyvin lähellä erikoislääkäriin pätevyyttä
5	Toiminta ohjaajana	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja pystyy tarvittaessa ohjaamaan itseään kokemattomampia kollegoita.

1. Lyhyt kuvaus	Keuhkoleikkauspotilaan anestesia
2. CanMeds	-lääketieteellinen osaaminen -johtaminen -yhteistyötaidot
3. Suoritusta koskevat odotukset - tiedot -taidot -asenteet	Tiedot: -keuhkoleikkauspotilaan anestesariskin arviointi -hengitysmekaniikka yhden keuhkon ventilaation aikana -kivun hoidon periaatteet -HPV -postoperatiivisen hoidon erityispiirteet Taidot: - Endobronkiaaliputken/okluuderin asettaminen -torakaalinen kestoepiduraali -happeutumisen varmistaminen yhden keuhkon ventilaation aikana Asenteet: -yhteistyö kirurgin kanssa -yhteistyö anestesiatiimin kanssa Ennen EPAn suorittamista, erikoistuvan tulee suorittaa hyväksytysti Torakaalinen epiduraali-DOPS Yhden keuhkon ventilaatio DOPS
4. arviointimenetelmät	Arviointikeskustelu teoria-asioista ennen suoritusta - keuhkosairaus ja anestesia - HPV - yhden keuhkon ventilaatio Keskustelun pohjana käytetään kappaleita "Keuhkoleikkauspotilaan anestesia" ja "Keuhkosairaus ja anestesia" kirjassa Anestesiologia ja tehohoito, Duodecim, viimeisin painos. Torakotomiapotilaan perioperatiivisen prosessin hoitaminen
5. Kirjallisuus	Anestesiologia ja tehohoito, Duodecim, viimeisin painos

Arviointimatriisi: Keuhkoleikkauspotilaan EPA

Arvioitava osa-alue	Tarvitsee suoraa ohjausta 0 pistettä	Tarvitsee epäsuoraa ohjausta 0.5 pistettä	Suoriutuu itsenäisesti 1 piste	ei havaittu/ ei tarvetta
Arviointikeskustelu				
keuhkosairauden vaikutus anestesia-riskiin				
Keuhkonpoistoleikkauspotilaan leikkauksen jälkeisen tilanteen arviointi				
HPV				
Keuhkoja säästävä ventilaatiostrategia				
Perioperatiivinen prosessi				
Potilaan perussairauksien ja lääkitysten huomioiminen				
Anestesia-riskien arviointi				
Toimenpiteeseen ja potilaan tilaan sopivan asianmukaisen monitoroinnin suunnittelu				
Anestesian tekninen toteutus				
Aseptinen työskentelytapa				
ergonominen työskentelytapa				
Puudutuksen tekninen suoritus				
Lääkevalinnat ja annostelu yleisanestesian induktion yhteydessä				
Hemodynamiikan hoito induktion yhteydessä				
Yhteistyö ja kommunikaatio muun leikkaustiimin kanssa				
Valmistautuminen poikkeamiin (happeutumisen)				
Potilaan perioperatiivinen hoito				
Anestesian riittävyys				
Perioperatiivinen nestehoito				
Sydämen suojaus				
Munuaisten suojaus				
Postoperatiivisen kivunhoidon suunnittelu				
Muun postoperatiivisen hoidon suunnittelu (nestehoito, verensokeritasapaino, perussairauden lääkitys)				

Läpikäyminen 90%

1. Lyhyt kuvaus	Geriatrisen potilaan hoitoprosessi
2. CanMeds	-lääketieteellinen osaaminen -yhteistyötaidot -terveyden edistäminen
3. Suoritusta koskevat odotukset - tiedot - taidot - asenteet	Tiedot - ikääntymisen vaikutus lääkemetaaboliaan - ikääntymisen vaikutus anestesia-riskiin - vanhuspotilaan delirium - sydänsairaana potilaan hemodynaamian hoito Taidot - sydänsairaana potilaan anestesia - johtopuudutus - kivun hoidon suunnittelu vanhuspotilaalla Yhteistyö - kirurgin kanssa - jatkohoitopaikan kanssa Ennen EPAn suorittamista erikoistuvan tulee suorittaa hyväksytysti Spinaalipuudutus-DOPS UÄ-ohjattu johtopuudutus-DOPS Aorttastenoosipotilaan anestesia-DOPS
4. arviointimenetelmät	Arviointikeskustelu teoria-asioista - lääkemetaabolian ja vanhus - vanhuspotilaan kivun hoito - delirium ja sen hoito Keskustelun pohjana käytetään kappaleita "Vanhus ja anestesia" sekä "Hankinnaiset sydänvauriot ja anestesia" kirjassa Anestesiologia ja tehohoito, Duodecim, viimeisin painos Geriatrisen päivystyspotilaan perioperatiivisen prosessin hoitaminen
5. Kirjallisuus	Anestesiologia ja tehohoito, Duodecim, viimeisin painos
6. Hyväksyntä	

Arviointimatriisi: Geriatrisen päivystyspotilaan EPA

Arvioitava osa-alue	Tarvitsee suoraa ohjausta 0 pistettä	Tarvitsee epä-suoraa ohjausta 0.5 pistettä	Suoriutuu itse-näisesti 1 piste	Ei havaittu / ei tarvetta
Arviointikeskustelu				
Ikääntymisen vaikutus lääkemetaaboliaan				
Vanhuksen anestesariski – riskin arviointi				
Sydänsairaahan potilaan anestesia				
Vanhuspotilaan sekavuus				
Perioperatiivinen prosessi				
Potilaan perussairauksien ja lääkitysten huomioiminen				
Anestesariskien arviointi				
Toimenpiteeseen sopivan ja potilaan tilaan anestesia-tyypin valinta				
Toimenpiteeseen ja potilaan tilaan sopivan asianmukaisen monitoroinnin suunnittelu				
Anestesian tekninen toteutus				
Aseptinen työskentelytapa				
ergonominen työskentelytapa				
Puudutuksen (jos käytetään) tekninen suoritus				
Lääkevalinnat ja annostelu yleisanestesian induktion yhteydessä (jos käytetään)				
Hemodynamiikan hoito induktion yhteydessä				
Yhteistyö ja kommunikaatio muun leikkaustiimin kanssa				
Valmistautuminen poikkeamiin				
Potilaan perioperatiivinen hoito				
Anestesian riittävyys				
Perioperatiivinen nestehoito				
Sydämen suojaus				
Munuaisten suojaus				
Postoperatiivisen kivunhoidon suunnittelu				
Muun postoperatiivisen hoidon suunnittelu (nestehoito, verensokeritasapaino, perussairauden lääkitys)				

Läpikäyminen 90% pisteistä

1. Nimi	Päiväkirurgisen lapsipotilaan anestesiologinen hoito
2. Määritelmä ja rajoitukset	Päiväkirurgisen lapsipotilaan anestesiologinen hoito leikkausyksikössä Päiväkirurgisen hoitopolun ja päiväkirurgisen lapsipotilaan ennen toimenpidettä ja toimenpiteen jälkeisten hoito-ohjeiden ymmärtäminen niin, että kirurginen hoito voidaan toteuttaa kokonaisuudessaan turvallisesti. Tämän EPN sisältöä tulee suorittaa sekä keskussairaaloissa että yliopistosairaaloissa, jotta monipuolinen koulutuskokonaisuus toteutuu. EPN suorittamisen jälkeen pystyy toimimaan itsenäisesti sellaisessa päiväkirurgisessa yksikössä, jossa hoidetaan lapsipotilaita.
3. Tärkeimmät osaamisalueet CanMEDS	• Lääketieteellinen osaaminen • Vuorovaikutustaidot • Yhteistyötaidot • Johtamistaidot • Ammatillisuus
4. Tarvittava kokemus, tiedot, taidot, asenteet, suoriutuminen	Tiedot • Leikkausta edeltävän arvion periaatteet ja toteutus • Anestesiamuodon valinta ja toteutus potilaskohtaiset seikat ja toimenpide huomioiden • Riskiarvion teko ja komplikaatioihin varautuminen • Lapsipotilaan kivun hoidon teoria ja käytännöt • Lapsen (perioperatiivisen) nestehoidon perusteet • Leikkauksen jälkeisen pahoinvointiriskin arviointi • Postoperatiivisen hoidon käytännöt mukaan lukien reseptien kirjoitus • Päiväkirurgisen potilaan kotiutuskriteerit ja tarvittavat kotihoito-ohjeet • Potilasasiakirjamerkintöjä koskevat ohjeet ja määräykset Taidot • Anestesiakelpoisuuden (päikikelpoisuuden) arviointi • lapsen laskimon kanylointi • lapsen maskianestesia • lapsen intubointi ja ekstubointi • lapsen larynxmaskin (supraglottinen ilmatie) käyttö • lapsen hoito postoperatiivisesti • Kivun hoito lääkkeellisesti ja puudutuksin • Mahdollisten komplikaatioiden hoito Asenteet • Lapsen ikätasoinen kohtaaminen • Vuorovaikutus lapsen vanhempien kanssa • Yhteistyö leikkaussali- ja heräämöhenkilökunnan kanssa • Leikkaustiimin toiminnan johtaminen • Yhteistyö toimenpidelääkärin kanssa

	Tavoitetaso Hyväksytty tavoitetaso on 4 eli toiminta ilman ohjausta, jolloin erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja pystyy tarvittaessa ohjaamaan itseään kokemattomampia kollegoita. <table border="1" data-bbox="625 394 1238 613"> <thead> <tr> <th>Aste</th> <th>Erikoistuvan rooli</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Ohjaajan toiminnan seuraaminen</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Toiminta suoran ohjauksen alaisena</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Toiminta ilman ohjausta</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Toiminta ohjaajana</td> </tr> </tbody> </table>	Aste	Erikoistuvan rooli	1	Ohjaajan toiminnan seuraaminen	2	Toiminta suoran ohjauksen alaisena	3	Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena	4	Toiminta ilman ohjausta	5	Toiminta ohjaajana
Aste	Erikoistuvan rooli												
1	Ohjaajan toiminnan seuraaminen												
2	Toiminta suoran ohjauksen alaisena												
3	Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena												
4	Toiminta ilman ohjausta												
5	Toiminta ohjaajana												
5. Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät	• Ohjaajan työskentelyn seuraaminen • Työskentely päiväkirurgisessa yksikössä, jossa hoidetaan lapsipotilaita • Itsenäinen teorian opiskelu • Oman organisaation ohjeistuksiin tutustuminen • Aihealueen koulutuksiin osallistuminen												
6. Osaamisen arvioinnissa käytetyt menetelmät ja päätöksen perusteet	Arviointimenetelmät • Lokikirjamerkinnot; lokikirjaan merkitään tehdyt toimenpiteet • DOPS, toimenpidetaitojen havainnointi • Vertaisarviointipalaverit erikoistuvan ja muiden koulutusta antavien erikoislääkärien kesken • Potilasasiakirjamerkinnot • Potilastapausten läpikäyminen ohjaajan kanssa • Teknisten taitojen arvioinnin lisäksi seurataan kommunikaatio- ja yhteistyötaitoja, stressinsietokykyä sekä johtamistaitoja • Multi source feedback arviointi Oppimisprosessin keskiössä on oppija ja hänen tarpeensa • Oppimisprosessin aikana erikoistuva siirtyy seuraavalle luottamuksen asteelle kykyjensä ja ohjaajan arvion mukaan. Ohjaajan luottamus heijastaa erikoistuvan pätevyyttä, joka muodostuu arvioitujen kykyjen lisäksi ei-teknisistä taidoista. Erikoistuva pyytää koko EPA:n suorittamista, kun kokee olevansa siihen valmis, ja riittävä osaaminen DOPS:ien ja muiden arviointimenetelmien perusteella on saavutettu. Ennen EPA:n suorittamista arvioidaan, onko oppimistavoitteet saavutettu.												
7. Kirjallisuus	• Oikkola K, Kiviluoma K, Saari T, Tallgren M, Uusaro A, Yli-Hankala A (toim.): Anestesiologia, teho-, ensi- ja kivunhoito, Kustannus Oy Duodecim • Yksikön toimintaohjeet • Kansainvälinen kirjallisuus soveltuvin osin												
8. Hyväksyminen													

Erikoistuva lääkäri			
Arvioija			
Pvm ja paikka			
DOPS: Lapsen laskimon kanylointi	tarvitsee suoraa ohjausta	tarvitsee epäsuoraa ohjausta	suoriutuu itsenäisesti
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä
1. ennen suoritusta kertoo ohjaajalle toimenpiteen suorittamisen teoriassa			
2. ennen suoritusta osaa kertoa, miten toimisi mahdollisissa ongelmatilanteissa (mm. vaihtoehtoiset laskimokanylointi-paikat)			
3. valmistautuminen toimenpiteeseen			
4. lapsen kohtaaminen ja huomioiminen			
5. kommunikaatio tiimin kanssa			
6. tiimin ohjeistaminen			
7. aseptinen työtap			
8. tekninen osaaminen			
9. huolehtii pistoturvallisuudesta			
10. kanyylin kiinnitys			
Yhteispisteet:			
Hyväksytty (9/10 pistettä) / Hylätty			
Arvioitsijan allekirjoitus			
Vapaa palaute			

Ei vaadita yhdellä pistolla tapahtuvaa laskimon kanylointiä. (Kiinnostavampaa on, miten toimii, jos näin ei tapahdu)

Erikoistuva lääkäri			
Arvioija			
Pvm ja paikka			
DOPS: Lapsen maskianestesia	tarvitsee suoraa ohjausta	tarvitsee epäsuoraa ohjausta	suoriutuu itsenäisesti
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä
1. riskien (ilmatie, infektiio) arviointi preoperatiivisesti (käy riskit läpi arvioitsijan kanssa)			
2. lapsen kohtaaminen ja huomioiminen, vanhemman informointi			
3. valmistautuminen toimenpiteeseen; välineistö ja lääkkeet			
4. varautuminen mahdollisiin poikkeamiin (spasmi, vaikea iv-yhteys)			
5. antaa asianmukaisen anestesian (inhalaatio tai iv-anestesia)			
6. hengityснаamarin käyttö ja ventilaatio			
7. yhteistyö toimenpidelääkärin kanssa ja työergonomia			
8. toimenpiteen jälkeinen hoito			
9. vuorovaikutustaidot ja kommunikaatio tiimin kanssa			
10. Logistiikan huomioiminen (toiminnan ripeys)			
Yhteispisteet:			
Hyväksytty (9/10 pistettä) / Hylätty			
Arvioitsijan allekirjoitus			
Vapaa palaute			

Erikoistuva lääkäri			
Arvioija			
Pvm ja paikka			
DOPS: Lapsen intubointi ja ekstubaatio	tarvitsee suoraa ohjausta	tarvitsee epäsuoraa ohjausta	suoriutuu itsenäisesti
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä
1. anestesia- ja aspiraatoriskin arviointi			
2. intubaatio-olosuhteiden arviointi			
3. osaa valita ja varmistaa asianmukaisen välineistön toimenpiteeseen			
4. osaa antaa asianmukaisen lääkityksen toimenpidettä varten			
5. esihapetus ja maskiventilaatio			
6. Intubaation tekninen suoritus			
7. intubaatioputken paikan varmistaminen ja kiinnittäminen			
8. ventilaattorin säätö (kaasusäädöt, oikeat ventilaatiosäädöt, PEEP)			
9. ekstubaation toteutus			
10. vuorovaikutustaidot tiimin kanssa			
Yhteispisteet:			
Hyväksytty (9/10 pistettä)/ Hylätty			
Arvioitsijan allekirjoitus			
Vapaa palaute			

Erikoistuva lääkäri			
Arvioija			
Pvm ja paikka			
DOPS: Lapsen larynxmaskin käyttö	tarvitsee suoraa ohjausta	tarvitsee epäsuoraa ohjausta	suoriutuu itsenäisesti
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä
1. anestesia- ja aspiraatoriskin arviointi			
2. potilasvalinta ja ilmatien arviointi			
3. osaa valita ja varmistaa toimenpiteeseen asianmukaisen välineistön			
4. osaa antaa asianmukaisen lääkityksen toimenpidettä varten			
5. esihapetus ja maskiventilaatio			
6. Larynxmaskin asettamisen tekninen suoritus			
7. Larynxmaskin sopivuuden varmistaminen ja kiinnittäminen			
8. ventilaattorin säätö (kaasusäädöt, oikeat ventilaatiosäädöt, PEEP)			
9. larynxmaskin poisto			
10. vuorovaikutustaidot tiimin kanssa			
Yhteispisteet:			
Hyväksytty (9/10 pistettä)/ Hylätty			
Arvioitsijan allekirjoitus			
Vapaa palaute			

Erikoistuva lääkäri			
Arvioija			
Pvm ja paikka			
DOPS: Lapsen postoperatiivinen hoito		tarvitsee epäsuoraa ohjausta	suoriutuu itsenäisesti
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä
1. hengityksen riittävyyden arviointi			
2. kivun hoito; määräykset ovat painoon ja toimenpiteen laajuuteen nähden asianmukaiset			
3. pahoinvoinnin hoito; osaa arvioida onko pahoinvointilääkitys tarpeen vai ei, ja annokset ovat asianmukaiset			
4. potilaan nestehoito on toimenpiteen laajuuteen nähden asianmukainen			
5. valvontalaitteiston laajuus on asianmukainen			
6. antaa selkeän raportin heräämössä			
7. kommunikaatio heräämössä			
8. heräämöhöhoito-ohjeet annettu			
9. 2-vaiheen heräämön siirtymisen kriteerit tiedossa			
10. vuorovaikutus lapsen ja vanhemman kanssa			
Yhteispisteet:			
Hyväksytty (9/10 pistettä)/Hylätty			
Arvioitsijan allekirjoitus			
Vapaa palaute			

Multi-source feedback lomake

Kiitos, että osallistut erikoistuvan lääkärin koulutusarvioinnin suorittamiseen. Oheisen lomakkeen täyttö on vapaaehtoista. Sen tarkoituksena on selvittää koulutettavan taidot eri osa-alueilla ja tarjota koulutettavalle tietoa siitä, mihin asioihin pitää vielä kiinnittää huomiota. Pyri antamaan rehellinen vastaus havaitsemasi asioiden suhteen. Jos et ole huomannut jotain kohtaa, kirjaa "ei havaittu" -kohta.

Palautteesi on luottamuksellinen. Kouluttaja käsittelee palautteen koulutettavan kanssa, mutta ei näytä alkuperäistä lomaketta. Lomake hävitetään palautteen käsittelyn jälkeen.

Tunnen lääkärin en oikein huonosti jonkin verran hyvin oikein hyvin
 Itsearvio

Erikoistuva lääkäri					
Arvioija					
Arvioijan tehtävä (anelääkäri, hoitaja, kirurgi, yms.)					
Pvm ja paikka					
MSF (multi-source feedback)	ei havaittu	ei koskaan	joskus	yleensä	toistuvasti/jatkuvasti
Potilaan hoito					
Kliininen arvio ja anestesian suunnittelu					
Sujuvat toimenpidetaidot					
Selkeät anestesiaan liittyvät ohjeet					
Leikkauslistan sujuvuus					
Rauhallinen toiminta, vaikka stressaava tilanne					
Kommentteja					
	ei havaittu	ei koskaan	joskus	yleensä	toistuvasti/jatkuvasti
Kommunikaatio ja tiimitaidot					
Kommunikoi selkeästi potilaan, perheen tai hoitajien kanssa					
Kommunikoi selkeästi muiden terveydenhuollon ammattilaisten kanssa					
Kirjausten selkeys potilastietojärjestelmissä					
Huomioi ja tunnistaa muiden tiimissä tekemän työn					
Osallistuu tiimityöhön					
Osaa johtaa tiimiä tarvittaessa					

Kommentteja					
	ei havaittu	ei koskaan	joskus	yleensä	toistuvasti/ jatkuvasti
Ammatillisuus					
Kunnioittaa potilaita					
Osaa huomioida potilaan edun hoidossa					
Tunnistaa omat rajansa					
Tunnistaa ja osaa ratkaista ristiriitoja					
Toimii eettisesti					
Pystyy toimimaan eri kulttuuristen ihmisten kanssa					
Tulee paikalle täsmällisesti ja sovittuna ajankohtana					
Keskustelua varten helposti lähestyttävissä					
Kommentteja					
	ei havaittu	ei koskaan	joskus	yleensä	toistuvasti/ jatkuvasti
Koulutus					
Hakee aktiivisesti tietoja ja taitoja asioista, joita ei osaa vielä kunnolla					
Huolehtii myös muun tiimin osaamisesta					
On saatavilla, jos muu tiimi tarvitsee apua tai neuvoja					
Kommentteja					
Tiimityötä edistäviä kommentteja					

1. Nimi	Päiväkirurgisen aikuispotilaan anestesiologinen hoito
2. Määritelmä ja rajoitukset	Tavoitteena on, että erikoistuva kykenee toteuttamaan itsenäisesti päiväkirurgisen aikuispotilaan anestesiologisen hoidon Ennen EPA:n suoritusta erikoistuvalla on oltava suoritettuna: koejakso-EPA ja DOPS-arvioinnit seuraavista toimenpiteistä: spinaali, päikiyksikössä laitettavat UÄ-plexuspuudutukset ja laskimoanestesia EPA:n suorittamisen edellytyksenä on, että erikoistuva ymmärtää/osaa: • leikkausta edeltävän arvioinnin perusteet ja toteutus • anestesiamuodon valinta ja toteutus potilaskohtaiset seikat ja toimenpide huomioiden • riskiarvion teko ja komplikaatioihin varautuminen • päiväkirurgisen potilaan kivunhoito • päiväkirurgisen potilaan nestehoito • leikkauksen jälkeisen pahoinvoinnin arviointi • postoperatiivisen hoidon käytännöt mukaan lukien reseptien kirjoitus • päiväkirurgisen potilaan kotiutumiskriteerit ja tarvittavat kotihoito-ohjeet • potilasasiakirjamerkintöjä koskevat ohjeet ja määräykset
3. Tärkeimmät osaamisalueet CanMEDS	• Lääketieteellinen osaaminen • Vuorovaikutustaidot • Yhteistyötaidot • Johtamistaidot • Ammatillisuus
4. Tarvittava kokemus, tiedot, taidot, asenteet, suoriutuminen	EPAn suorittamiseen tarvittava kokemus: - Ennen EPA:n valmistumista kokemusta päiväkirurgisen aikuispotilaan hoitamisesta eri anestesiamuotoja käyttäen sekä keskussairaalassa että yliopistosairaalassa - spinaalipuudutukset, laskimoanestesia ja tavallisimmat UÄ-plexuspuudutukset arvioidaan toimenpidetaitojen havainnointi (DOPS)- menetelmää käyttäen ja suoritukset kirjataan (arviointilomake: taulukko 2) - Moniammatillisessa teamissa toimiminen ja vuorovaikutustaidot EPAn oppimistavoitteet: Arviointikeskustelu teoria-asioista on oltava hyväksyttyä ennen kliinisten taitojen arviointi-osuutta. Arviointikeskustelun pohjana käytetään kohdassa 7 mainittua kirjallisuutta. Keskustelun tavoitteena on arvioida erikoistuvan riittävä teoriaosaaminen seuraavista asioista (Arviointi: Taulukko 1): - Päiväkirurgisen potilaan valintakriteerit - Sentraaliset puudutukset o käytetyt lääkkeet o haittavaikutukset ja niiden hoito

	- Regionaalinen anestesia o Tavallisimmat UÄ-plexuspuudutukset o toteuttaminen ja mahdolliset haittavaikutukset ja niiden hoito (ml. puudutusaine-myrkytys) - Yleisanestesia o Laskimoanestesia o Inhalaatioanestesia - Anestesiologiset erityispiirteet eri potilasryhmissä ja leikkausasennoissa - Erikoistuva on perehtynyt leikkausosastonsa toimintaohjeisiin ja tuntee työpaikkansa päiväkirurgisen potilaan prosessin o tietää millaisissa tilanteissa tulee pyytää apua kokeneemmalta kollegalta Perioperatiivinen prosessi (arviointi: Taulukko 2): - osaa informoida ja perusteella potilaalle tehtävät anestesiologiset toimenpiteet - osaa valita ja toteuttaa potilaalle asianmukaisen anestesia-tyypin alusta loppuun - osaa valitsemansa anestesia-tyypin - osaa varautua mahdollisiin ongelmiin anestesian toteutuksessa - osaa hoitaa anestesian ja toimenpiteessä mahdollisesti ilmenevät ongelmat - osaa suunnitella potilaan postoperatiivisen kivunhoidon, mahdollisen pahoinvointilääkityksen ja nesteytyksen - vuorovaikutus leikkaavan lääkärin kanssa - kommunikoi sujuvasti potilaan ja leikkaussalihenkilökunnan kanssa - pyytää apua oikea-aikaisesti, ja siten tuntee oman osaamisensa rajat - kykenee anestesiologisen toiminnan johtamiseen - stressin-/paineensietokyky
5. Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät	- Ohjaajan työskentelyn seuraaminen - Työskentely leikkausosastolla anestesia-tyypinä aluksi suoran valvonnan alaisena ja luottamuksen lisääntyessä itsenäisesti epäsuoran valvonnan alaisena. - Teknisten ja ei-teknisten taitojen sekä vuorovaikutustaitojen harjoittelun lisäksi erikoistuvan tulee itsenäisesti opiskella aiheeseen liittyvä teoria ja tutustua kirjallisuuteen

6. Osaamisen arvioinnissa käytetyt menetelmät ja päätöksen perusteet	• Lokikirjamerkinnot; lokikirjaan merkitään tehdyt toimenpiteet • DOPS, toimenpidetaitojen havainnointi • Vertaisarviointipalaverit erikoistuvan ja muiden koulutusta antavien erikoislääkärien kesken • Potilasasiakirjamerkinnot • Potilastapausten läpikäyminen ohjaajan kanssa • Teknisten taitojen arvioinnin lisäksi seurataan kommunikaatio- ja yhteistyötaitoja, stressinsietokykyä sekä johtamistaitoja • Multi source feedback arviointi Oppimisprosessin keskiössä on oppija ja hänen tarpeensa • Oppimisprosessin aikana erikoistuva siirtyy seuraavalle luottamuksen asteelle kykyjensä ja ohjaajan arvion mukaan. Ohjaajan luottamus heijastaa erikoistuvan pätevyyttä, joka muodostuu arvioitujen kykyjen lisäksi eiteknisistä taidoista. Erikoistuva pyytää koko EPAn suorittamista, kun kokee olevansa siihen valmis, ja riittävä osaaminen DOPS:ien ja muiden arviointimenetelmien perusteella on saavutettu. Ennen EPA:n suorittamista arvioidaan, onko oppimistavoitteet saavutettu. Hyväksytyyn EPA-suoritukseen vaaditaan osaaminen ilman ohjausta – taso eli ten Cate -taso 4 (taulukko 3) ja pistemäärä 9/10 arviointikeskustelusta ja kliinisten taitojen arvioinnista (taulukko 1).
7. Kirjallisuus	Oikkola K, Kiviluoma K, Saari T, Tallgren M, Uusaro A, Yli-Hankala A (toim.): Anestesiologia, teho-, ensi- ja kivunhoito, Kustannus Oy Duodecim Seuraavat aihekokonaisuudet: - Anestesia-aineet - Anestesian anto - Anestesiamenetelmät - Päiväkirurginen anestesia - Leikkauksen jälkeinen pahoinvointi - Leikkauksen jälkeinen kivunhoito Yksikön toimintaohjeet Kansainvälinen kirjallisuus soveltuvin osin
8. Hyväksyminen	

Taulukko 1.

Erikoistuva lääkäri				
Arvioija				
Pvm ja paikka				
Arviointikeskustelu: Ohjaaja valitsee alla olevista aiheista <u>kaksi</u> (2), arviointikeskustelun pituus max. yksi tunti. Hyväksytty arviointikeskustelu on maksimissaan yhteensä 1 pistettä.				
	selkeitä puutteita	osaa riittävästi	osaa hyvin	
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä	
Päiväkirurgisen potilaan valintakriteerit				
Perioperatiivisesti käytettävät lääkeaineet, niiden vaikutukset verenkiertoon ja perusfysiologiaan				
Leikkaustyytit ja anestesiamuodon valinta				
Anestesiologiset erityispiirteet: potilasryhmät ja leikkausasennot				
Mahdollisten komplikaatioiden hoito				
Päiväkirurgisen potilaan postoperatiivinen kivunhoito ja kotihoito-ohjeet				
Oman organisaation ja käytettävissä olevien resurssien tuntemus				
Hyväksyntä				
Arvioijan allekirjoitus				
Vapaa palaute				
Erikoistuva lääkäri				
Arvioija				
Pvm ja paikka				

Kliinisten taitojen arviointi				
	Tarvitsee suoraa ohjausta	Tarvitsee epäsuoraa ohjausta	Suoriutuu itsenäisesti	Ei havaittu/ ei tarvetta
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä	
1. Osaa valita ja perustella potilaalle asianmukaisen anestesianmuodon				
3. Osaa toteuttaa anestesian				
4. Osaa varautua ja hoitaa anestesian ja toimenpiteen aiheuttamat ongelmat				
5. Osaa suunnitella potilaan postoperatiivisen hoidon				
6. Tekninen osaaminen, aseptiikka				
7. Osaa pyytää apua oikea-aikaisesti				
8. Vuorovaikutustaidot				
9. Johtamistaidot				
10. Ammatillinen käyttäytyminen				
Hyväksyntä, arviointikeskustelu ja kliinisten taitojen arviointi. Hyväksytyt suorituksen pistemäärä: 9/10)				
Arvioijan allekirjoitus				
Vapaa palaute				

Taulukko 2.

Toimenpiteen suora arviointi (DOPS)

Erikoistuva lääkäri			
Arvioija			
Pvm ja paikka			
	Tarvitsee suoraa ohjausta	Tarvitsee epäsuoraa ohjausta	Suoriutuu itsenäisesti
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä
1. Osoittaa ymmärtävänsä indikaatiot ja tuntee anatomian			
2. Potilaan informointi, osaa tarvittaessa perustella toimenpiteen			
3. Osaa valmistautua toimenpiteeseen ja mahdollisesti eteen tuleviin ongelmiin asianmukaisesti			
4. Antaa asianmukaisen anestesian			
5. Tekninen osaaminen			
6. Aseptinen työtapa			
7. Osaa pyytää apua oikea-aikaisesti			
8. Toimenpiteen jälkeinen hoito			
9. Vuorovaikutustaidot			
10. Ammatillinen käyttäytyminen			
Yhteispisteet			
Hyväksytty*/hylätty			
Arvioijan allekirjoitus			
Vapaa palaute			

□ Hyväksytty suoritus = 9/10 pistettä

Taulukko 3.

Viisi luottamuksen astetta matkalla erikoislääkäriksi (ten Cate AMEE Guide)

Aste	Erikoistuvan rooli	Määritelmä
1	Ohjaajan toiminnan seuraaminen	Erikoistuva seuraa ohjaajan työskentelyä, muttei aluksi osallistu siihen. Kokemuksen kasvaessa erikoistuva saa osallistua toimintaan.
2	Toiminta suoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa toimenpiteen siten, että ohjaaja on samassa huoneessa valmiina puuttumaan tilanteeseen, jos erikoistuva näyttää tarvitsevan apua.
3	Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti. Ohjaaja pystyy tarvittaessa tulemaan apuun nopeasti
4	Toiminta ilman ohjausta	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja raportoi ohjaajalle jälkikäteen. Tässä vaiheessa erikoistuva on jo hyvin lähellä erikoislääkärin pätevyyttä
5	Toiminta ohjaajana	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja pystyy tarvittaessa ohjaamaan itseään kokemattomampia kollegoita.

Multi-source feedback lomake

Kiitos, että osallistut erikoistuvan lääkärin koulutusarvioinnin suorittamiseen. Oheisen lomakkeen täyttö on vapaaehtoista. Sen tarkoituksena on selvittää koulutettavan taidot eri osa-alueilla ja tarjota koulutettavalle tietoa siitä, mihin asioihin pitää vielä kiinnittää huomiota. Pyri antamaan rehellinen vastaus havaitsemasi asioiden suhteen. Jos et ole huomannut jotain kohtaa, kirjaa "ei havaittu" -kohta. Palautteesi on luottamuksellinen. Kouluttaja käsittelee palautteen koulutettavan kanssa, mutta ei näytä alkuperäistä lomaketta. Lomake hävitetään palautteen käsittelyn jälkeen.

Tunnen lääkärin en oikein huonosti jonkin verran hyvin oikein hyvin
Itsearvio

Erikoistuva lääkäri					
Arvioija					
Arvioijan tehtävä (anelääkäri, hoitaja, kirurgi, yms.)					
Pvm ja paikka					
MSF (multi-source feedback)	ei havaittu	ei koskaan	joskus	yleensä	toistuvasti/jatkuvasti
Potilaan hoito					
Kliininen arvio ja anestesian suunnittelu					
Sujuvat toimenpidetaidot					
Selkeät anestesiaan liittyvät ohjeet					
Leikkauslistan sujuvuus					
Rauhallinen toiminta, vaikka stressaava tilanne					
Kommentteja					
	ei havaittu	ei koskaan	joskus	yleensä	toistuvasti/jatkuvasti
Kommunikaatio ja tiimitaidot					
Kommunikoi selkeästi potilaan, perheen tai hoitajien kanssa					
Kommunikoi selkeästi muiden terveydenhuollon ammattilaisten kanssa					
Kirjausten selkeys potilastietojärjestelmissä					
Huomioi ja tunnistaa muiden tiimissä tekemän työn					
Osallistuu tiimityöhön					
Osa johtaa tiimiä tarvittaessa					
Kommentteja					
	ei havaittu	ei koskaan	joskus	yleensä	toistuvasti/jatkuvasti
Ammatillisuus					

Kunnioittaa potilaita					
Osa huomioda potilaan edun hoidossa					
Tunnistaa omat rajansa					
Tunnistaa ja osaa ratkaista ristiriitoja					
Toimii eettisesti					
Pystyy toimimaan eri kulttuuristen ihmisten kanssa					
Tulee paikalle täsmällisesti ja sovittuna ajankohtana					
Keskustelua varten helposti lähestyttävissä					
Kommentteja					
	ei havaittu	ei koskaan	joskus	yleensä	toistuvasti/ jatkuvasti
Koulutus					
Hakee aktiivisesti tietoja ja taitoja asioista, joita ei osaa vielä kunnolla					
Huolehtii myös muun tiimin osaamisesta					
On saatavilla, jos muu tiimi tarvitsee apua tai neuvoja					
Kommentteja					
Tiimityötä edistäviä kommentteja					

EPA: Päiväkirurgisen aikuispotilaan anestesiologinen hoito

Suorittaja: _____

Riittävät lokikirjamerkinnot

DOPSit suoritettu (spinaali, plexus, tiva)

Koejakso EPA

Hyväksytty pvm

Hyväksyjän nimi

Hyväksyjän allekirjoitus

1. Nimi	Kraniotomiatiltaan anestesia anestesiologiaan ja tehohoitoon erikoistuville lääkäreille
2. Määritelmä ja rajoitukset	- Tavoitteena on, että erikoistuva kykenee hoitamaan itsenäisesti aivokasvaintiltaan kraniotomian yleisanestesian elektiivisessä neurokirurgisessa toimenpiteessä. - EPA:n suoritus on edellytyksenä koulutusjakson hyväksymiselle ja erikoistumisopintojen jatkamiselle. - Ennen EPA:n suoritusta erikoistuvan on hallittava seuraavat toimenpiteet: yleisanestesian hoitaminen itsenäisesti elektiivisessä toimenpiteessä. - EPA:n suorittamisen edellytyksenä on, että erikoistuva ymmärtää/osaa: o Ymmärtää keskushermoston anatomian, verenkierron ja perusfysiologian pääpiirteet ja neurologisten/neurokirurgisten sairauksien vaikutukset niihin. o Ymmärtää neuroanestesiologiset periaatteet: tuntee anesteettien, kipulääkkeiden ja vasoaktiivien vaikutukset aivojen verenkiertoon, perusfysiologiaan ja neuromonitorointiin. o Kraniotomiatiltaan preoperatiivisen arvion erityispiirteet. o Osaa tulkita kraniotomiatiltaan röntgenkuvia niin että pystyy suunnittelemaan anestesian kulun ja ennakoimaan mahdolliset vaaratilanteet leikkauksen aikana. o Tietää anestesiologiset erityispiirteet eri potilasryhmissä ja leikkausasennoissa o Tietää korkean kallonsisäisen paineen alentamiseksi käytettävät hoitomenetelmät
3. Tärkeimmät osaamisalueet CanMEDS	- Lääketieteellinen osaaminen - Tekninen osaaminen - Vuorovaikutustaidot - Yhteistyötaidot - Johtamistaidot - Stressin-/paineensietokyky - Ammatillisuus
4. Tarvittava kokemus, tiedot, taidot, asenteet, suoriutuminen	EPAn suorittamiseen tarvittava kokemus: - Ennen EPA:n suoritusta yleisanestesian hoitaminen itsenäisesti yksinkertaisissa elektiivisissä toimenpiteissä. - EPA tulee suorittaa neuroanestesiologian koulutusjakson aikana. - EPAn oppimistavoitteet: Arviointikeskustelu teoria-asioista hyväksytty ennen käytännön tehtävän suoritusta vapaasti sovittuna ajankohtana.

	Keskustelun pohjana käytetään kohdassa 7 mainittua kirjallisuutta soveltuvin osin. Keskustelun tavoitteena on arvioida erikoistuvan riittävä teoriaosaaminen seuraavista asioista (Arviointi: Taulukko 1): - Ymmärtää neuroanestesiologiset periaatteet: tuntee anesteettien, kipulääkkeiden ja vasoaktiivien vaikutukset aivojen verenkiertoon, perusfysiologiaan ja neuromonitorointiin - Ymmärtää keskushermoston anatomian, verenkierron ja perusfysiologian pääpiirteet ja neurologisten/neurokirurgisten sairauksien vaikutukset niihin - Kraniotomiapotilaan preoperatiivisen arvion erityispiirteet - Osaa tulkita kraniotomiapotilaan röntgenkuvia niin että pystyy suunnittelemaan anestesian kulun ja ennakoimaan mahdolliset vaaratilanteet leikkauksen aikana - Tietää anestesiologiset erityispiirteet eri potilasryhmissä ja leikkausasennoissa - Erikoistuvalla on käsitys mahdollisten anestesian aikaisten komplikaatioiden hoidosta ja hän tietää teoriatasolla miten toimia seuraavissa tilanteissa: korkean kallonsisäisen paineen alentamiseksi käytettävät hoitomenetelmät - Millaisissa tilanteissa erikoistuvan tulee pyytää apua kokeneemmalta kollegalta. - Erikoistuva on lukenut leikkausosastonsa toimintaohjeeseen (SOP) - Käytännön tehtävässä erikoistuva osoittaa hallitsevansa/osaavansa seuraavat asiat (arviointi: Taulukko 1): - valita ja toteuttaa potilaalle asianmukaisen anestesianmuodon alusta loppuun - varautua mahdollisiin ongelmiin anestesian toteutuksessa - hoitaa anestesian ja toimenpiteen mahdollisesti aiheuttamat hemodynaamiset ja neurologiset muutokset - suunnitella potilaan postoperatiivisen kivunhoidon, mahdollisen pahoinvointilääkityksen ja nesteytyksen - kommunikoida sujuvasti potilaan ja leikkaussalihenkilökunnan kanssa - pyytää apua oikea-aikaisesti ja siten tuntee oman osaamisensa rajat - anestesiologisen toiminnan johtaminen - stressin-/paineensietokyky
5. Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät	- Ohjaajan työskentelyn seuraaminen - Työskentely leikkausosastolla anestesiaalääkärinä aluksi suoran valvonnan alaisena ja luottamuksen lisääntyessä itsenäisesti epäsuoran valvonnan alaisena. - Teknisten ja ei-teknisten taitojen sekä vuorovaikutustaitojen harjoittelun lisäksi erikoistuvan tulee itsenäisesti opiskella aiheeseen liittyvä teoria ja tutustua perehdytysoppaisiin

6. Osaamisen arvioinnissa käytetyt menetelmät ja päätöksen perusteet	- Lokikirjamerkinnot; lokikirjaan merkitään tehdyt toimenpiteet - Vertaisarviointipalaverit erikoistuvan ja muiden koulutusta antavien erikoislääkärien kesken (koejakson alussa ja koejakson päättyessä) - Potilasasiakirjamerkinnot ja/tai potilastapausten läpikäyminen - Teknisten taitojen arvioinnin lisäksi seurataan kommunikaatio- ja yhteistyötaitoja, stressinsietokykyä sekä johtamistaitoja Oppimisprosessin keskiössä on oppija ja hänen tarpeensa - Oppimisprosessin aikana erikoistuva siirtyy seuraavalle luottamuksen asteelle kykyjensä ja ohjaajan arvion mukaan. Ohjaajan luottamus heijastaa erikoistuvan pätevyyttä, joka muodostuu arvioitujen kykyjen lisäksi ei teknisistä taidoista. Erikoistuva pyytää koko EPAn suorittamista, kun kokee olevansa siihen valmis ja pakolliset DOPS:t on suoritettu. Ennen EPAn suorittamista arvioidaan, onko oppimistavoitteet saavutettu. Kraniotomia-EPA:n suorittaminen edellyttää, että erikoistuva lääkäri on suorittanut hyväksytysti valtimokanylointi-DOPS:n. Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan ten Cate -taso 4 (taulukko 3) ja pistemäärä 9/10 toimenpiteiden (DOPS –arviointi, Taulukko 2) ja EPA:n suorituksista.
7. Kirjallisuus	Oikkola K, Kiviluoma K, Saari T, Tallgren M, Uusaro A, Yli-Hankala A (toim.): Anestesiologia, teho-, ensi- ja kivunhoito, Kustannus Oy Duodecim Seuraavat aihekokonaisuudet: - Neurokirurgisten ja neuroradiologisten toimenpiteiden anestesia Lisäksi erikoistuvan lääkärin tulee lukea organisaationsa perehdytysopas/toimintaohje ja syventää osaamistaan tarvittaessa alan kansainvälisellä kirjallisuudella (neuroanestesia/neuroanatomia)
8. Hyväksyminen	

Taulukko 1.

Kraniotomiotilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito elektiivisessä leikkauksessa
 Riittävät lokikirjamerkinnot ja DOPSit suoritettu

	Tarvitsee suoraa ohjausta	Tarvitsee epäsuoraa ohjausta	Suoriutuu itsenäisesti	Ei havaittu/ ei tarvetta
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä	
Arviointikeskustelu: ohjaaja valitsee allaolevista aiheista kaksi, arviointikeskustelun pituus max. yksi tunti, arvostelu keskustelun osalta on hyväksytty/hylätty				
Keskushermoston anatomian ja perusfysiologian pääpiirteet				
Perioperatiivisesti käytettävät lääkeaineet, niiden vaikutukset aivojen verenkiertoon ja perusfysiologiaan				
Kraniotomiotilaan preoperatiivisen arvion erityispiirteet				
Kraniotomiotilaan anestesian suunnitteleminen				
Anestesiologiset erityispiirteet: potilasryhmät ja leikkausasennot				
Mahdollisten kraniotomian aikaisten komplikaatioiden hoito				
Oman organisaation ja käytettävissä olevien resurssien tuntemus				
Hyväksyntä (hyväksytyn suorituksen pistemäärä: 1.0)				
Kliinisten taitojen arviointi				
Osa valita ja toteuttaa potilaalle asianmukaisen anestesiamuodon				
Osa varautua mahdollisiin ongelmiin anestesian toteutuksessa (ilmatie ym)				
Osa varautua ja hoitaa anestesian ja toimenpiteen aiheuttamat hemodynaamiset ja neurologiset muutokset				
Osa suunnitella potilaan postoperatiivisen lääkehoidon ja nesteytyksen				
Tekninen osaaminen				
Osa pyytää apua oikea-aikaisesti				
Osa kommunikoida sujuvasti potilaan ja leikkaussalihenkilökunnan kanssa				
Johtamistaidot				
Ammatillinen käyttäytyminen				
Stressin-/paineensietokyky				
Yhteispisteet toimenpiteen suorituksesta (hyväksytyn suorituksen pistemäärä: 9/10)				

Mitä hyvää?

Kehitysehdotuksia seuraavaa kertaa varten:

Taulukko 2.

Toimenpiteen suora arviointi

	Tarvitsee suoraa ohjausta	Tarvitsee epäsuoraa ohjausta	Suoriutuu itsenäisesti
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä
1. Osoittaa ymmärtävänsä indikaatiot ja tuntee anatomian			
2. Potilaan informointi, osaa tarvittaessa perustella toimenpiteen			
3. Osaa valmistautua toimenpiteeseen ja mahdollisesti eteen tuleviin ongelmiin asianmukaisesti			
4. Antaa asianmukaisen anestesian			
5. Tekninen osaaminen			
6. Aseptinen työtapa			
7. Osaa pyytää apua oikea-aikaisesti			
8. Toimenpiteen jälkeinen hoito			
9. Vuorovaikutustaidot			
10. Ammatillinen käyttäytyminen			
Yhteispisteet			
Hyväksytty*/hylätty			

* Hyväksytty suoritus = 9/10 pistettä

Taulukko 3.

Viisi luottamuksen astetta matkalla erikoislääkäriksi (ten Cate AMEE Guide)

Aste	Erikoistuvan rooli	Määritelmä
1	Ohjaajan toiminnan seuraaminen	Erikoistuva seuraa ohjaajan työskentelyä, muttei aluksi osallistu siihen. Kokemuksen kasvaessa erikoistuva saa osallistua toimintaan.
2	Toiminta suoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa toimenpiteen siten, että ohjaaja on samassa huoneessa valmiina puuttumaan tilanteeseen, jos erikoistuva näyttää tarvitsevan apua.
3	Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti. Ohjaaja pystyy tarvittaessa tulemaan apuun nopeasti
4	Toiminta ilman ohjausta	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja raportoi ohjaajalle jälkikäteen. Tässä vaiheessa erikoistuva on jo hyvin lähellä erikoislääkärin pätevyyttä
5	Toiminta ohjaajana	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja pystyy tarvittaessa ohjaamaan itseään kokemattomampia kollegoita.

1. Nimi	Tehohoitopotilaan kiertäminen
2. Määritelmä ja rajoitukset	- EPN suorittanut lääkäri kykenee itsenäisesti tutkimaan yleisteho-osaston tavanomaisen potilaan ja antamaan hoitoa koskevat määräykset sekä arvioimaan jatkotutkimusten ja konsultaatioiden tarpeen - Tavoitteena on kyky toimia keskussairaalan teho-osaston päivystävänä lääkärinä - Tämän EPN suorittaminen ei merkitse valmiuksia teho-osaston vastuulääkärinä toimimiseen
3. Tärkeimmät osaamisalueet CanMEDS	- Lääketieteellinen osaaminen - Vuorovaikutustaidot - Yhteistyötaidot - Johtamistaidot - Terveystiedon edistäminen - Ammatillisuus
4. Tarvittava kokemus, tiedot, taidot, asenteet, suoriutuminen	EPN suorittamiseen tarvittavat tiedot, taidot ja kokemus: Tämän EPA:n suorittamisen edellytyksenä on aikaisemmin suoritettavat seuraavat EPA:t: Koejakso, Sektio, Geriatriinen, Neurokirurginen ja Keuhkopotilaan EPA. Ennen teho-osastojaksoa tarvittavia tietoja ja taitoja ovat mm: - peruselintoimintojen tilan arviointi - hengityslaitteiden periaatteet ja hengityskoneen säätäminen - verenkierron valvonta ja verenkiertoa tukeva neste- ja lääkehoito - valtimon ja keskuslaskimon kanylointi - keskeisten anestesiologiassa ja tehohoidossa käytettävien lääkkeiden tuntemus Vaikka erikoislääkärikoulutus on osaamisperustaista, niin opinto-opas nimeää tehohoitopalvelun tavoiteajaksi 12 kk, kuvastaen sitä, että riittävän osaamistason saavuttaminen edellyttää riittävän suurta määrää hoidettuja potilaita Tämä EPA suoritetaan erikoistumiskoulutuksen loppuvaiheessa EPN suorittamisen edellyttämä osaaminen: Systemaattinen tapa tutkia tehohoitopotilas ja antaa hoitoa ohjaavat määräykset Tavoitteena on ymmärtää, että tehohoitopotilaan hoidossa olennaisia ovat sekä elintoimintojen tilan arviointi ja tarvittavat

	tukihoidot että häiriöiden taustalla olevien syiden diagnosointi ja niihin kohdistuva hoito. Päivittäisen lääkärinkierron, ts. potilaan tutkimisen ja hoito-ohjeiden antamisen yhteydessä tulee ottaa huomioon seuraavat kokonaisuudet: A) Elintoimintojen arviointi ja tarvittavat tukihoidot Arvioinnissa on erityistä huomiota kiinnitettävä mahdollisten muutosten suuntaan, ja muutokset tulee suhteuttaa mahdollisesti aloitettuihin hoitoihin. <i>0. Välitöntä hoitoa vaativien ongelmien tunnistaminen ja hoito</i> - välittömiä toimenpiteitä edellyttävät hengityksen, verenkierron ja tajunnan häiriöt <i>1. Hengitys</i> - spontaanisti hengittävän hengitysmekaniikka, frekvenssi, hapen tarve, happeutumisen, hengenahdistus - PaO₂, FIO₂, PaO₂/FIO₂, PaCO₂, pH - intubaatiotarpeen arviointi - hengityslaittehoidossa olevan hengitysmekaniikka, frekvenssi, ilmatiepaineet, virtauskäyrät - auskultaatiolöydös - ventilaattorin säätäminen - thx-rtg-kuvan arviointi - tarvittaessa pleurojen ultraäänitutkimus <i>2. Verenkierto</i> - verenpaine (ja painekäyrän muoto) - perfuusiopaine (suhteutettuna kallonsisäiseen paineeseen (ICP) tai vatsaontelon sisäiseen paineeseen (IAP) silloin, kun niitä mitataan) - syketaajuus ja sydämen rytmi - ihon väri ja ääreisosien lämpö - diureesi - emäsylimäärä (BE), veren laktaattipitoisuus - keskuslaskimopaine (CVP) / kaulalaskimoiden täyteisyys - keuhkovaltimokatetrin antama informaatio tarvittaessa - sydämen ultraäänitutkimuksen tarpeen arviointi - vasoaktiivisen tukilääkityksen tarpeen arviointi ja lääkevaikutuksen ymmärtäminen <i>3. Tajunnan taso</i> - vireystila, orientaatio / sekavuus - GCS

- RASS
 - rauhoittavan lääkityksen vaikutusten huomioiminen
 - rauhoittavan lääkityksen tarpeen arvioiminen
- 4. Munuaiset*
- diureesi
 - kreatiniini- ja ureapitoisuudet
 - munuaisten korvaushoidon tarpeen arvioiminen
- 5. Maksa*
- maksan vajaatoiminnan (acute liver failure (ALF), acute on chronic liver failure (ACLF)) tunnistaminen
 - Bilirubiini, INR
 - tarvittaessa ALAT, Afos, Alb, NH4+
- 6. Luuytimen toiminta*
- B-tromb
 - muu verenk kuva
- 7. Maha-suolikanava*
- palpaatio
 - maha-suolikanavan toiminta – mahdollinen gastropareesi / suolilama
 - intra-abdominaalisen paineen mittaamisen aiheet, mittaus ja tuloksen merkitys
 - ravitsemuksen (enteraalinen tai parenteraalinen) harkinta
- 8. Metabolia*
- elektrolyytit (Na, K, Mg, Pi, Ca)
 - glukoositasapaino
 - tarvittaessa Trigly
 - tarvittaessa TSH ja TaV, Korsol
 - energian tarpeen arviointi
- 9. Tulehdustila ja sepsiksen tunnistaminen*
- kuumeilu
 - CRP, B-leuk, tarvittaessa PCT
 - onko infektiopäilyä
 - onko tarvetta mikrobiologisiin näytteisiin?
 - onko aihetta eristystoimiin?
- 10. Lihavoimat*
- raajojen voimat ja voimien symmetrisyys
- 11. Iho*
- mahdolliset ihorikot
 - turvotukset

	B) Häiriöiden taustalla olevien syiden diagnosointi ja niihin kohdistuva hoito - Tulee ymmärtää, milloin kyseessä voi olla aikakriittinen diagnoosi - taudinmääritys ja hoidon aloitus eivät saa viivästyä, ja diagnostiikan tulee edetä samalla kun peruselintoiminnoista huolehditaan- Hoidon suunnittelu (tarvittaessa) yhteistyössä taustaerikoisan lääkärin kanssa- Muiden alojen lääkäreiden konsultaatiotarpeen arviointi - Kuvantamis- ja muiden erikoistutkimusten tarpeen arviointi ja pyyntöjen laatiminen C) Määräykset tietojärjestelmään - Päivän tavoitteet- Neste- ja ravitsemusmääräykset- Lääkemääräykset- Hengitystä / hengityslaittehoitoa koskevat määräykset- Verenkierron tukihoidoja koskevat määräykset- Mahdollista munuaisten korvaushoitoa koskevat määräykset- Määräykset laboratoriotutkimuksista- Muut määräykset- Tarvittaessa kannanotto hoidon aktiivisuuteen D) Keskustelu potilaan oman hoitajan kanssa päivän suunnitelmasta ja tavoitteista E) Keskustelu tilanteesta potilaan kanssa, jos mahdollista F) Lähiomaisten tilannetietoisuuden varmistaminen ja tarvittaessa keskustelu heidän kanssaan (edellyttäen, että tämä on potilaan toiveen mukaista) G) Kirjaaminen - Päivittäismerkintäteksti sairauskertomukseen.- Oikea(t) diagnoosi(t) tietojärjestelmään (ICD-10 ja APACHE-dg)- Muiden tarvittavien kirjausten tekeminen / varmistaminen (edeltävän terveydentilan tiedot, Charlson Comorbidity Index – muuttujat)

5. Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät	- Ohjaajan työskentelyn seuraaminen - Työskentely teho-osaston lääkärinä aluksi suoran valvonnan alaisena ja luottamuksen lisääntyessä itsenäisesti epäsuoran valvonnan alaisena - Osallistuminen koulutusyksikön meeting-toimintaan
6. Osaamisen arvioinnissa käytetyt menetelmät ja päätöksen perusteet	EPA suoritetaan näyttökokeena kouluttajaerikoislääkärin valvonnan ja arvioinnin alla. Kouluttaja toteaa ensin, että kyseessä oleva tehohoito potilas on tämän EPAn tarkoituksiperiin soveltuva (ensisijaisesti potilas, jolla on useamman elintoimintajärjestelmän häiriöitä). Suorituksen hyväksyntä edellyttää sitä, että erikoistuva lääkäri on kyennyt tekemään riittävän kattavat havainnot potilaan tilasta ja antamaan niiden perusteella järkevät hoito-ohjeet, sekä kyennyt tietämyksensä rajat tiedostaen arvioimaan oikein sen, mistä asioista on syytä neuvotella toisen lääkärin kanssa.
7. Kirjallisuus	Klaus Olkkola, Kai Kiviluoma, Teijo Saari, Minna Tallgren, Ari Uusaro, Arvi Yli-Hankala (toim.) Anestesiologia, teho-, ensi- ja kivunhoito. Miller RD, Eriksson LI, Fleisher LA, Wiener-Kronish JP, Cohen NH & Young WL (toim.): Miller´s anesthesia , Elsevier. Webb A, Angus D, Finfer S, Gattinoni L & Singer M (toim.): Oxford Textbook of Critical Care (Oxford University Press). Kirjoista viimeisin painos ja lukemisvaatimuksena on tehohoitoa koskevat osuudet.
8. Hyväksyminen	

Taulukko 1.

Tehohoitopotilaan kiertäminen. Tämän EPA:n suorittamisen edellytyksenä on aikaisemmin suoritettut seuraavat EPA:t: Koejakso, Sektio, Geriatriinen, Neurokirurginen ja Keuhkopotilaan EPA.

	Tarvitsee suoraa ohjausta	Tarvitsee epäsuoraa ohjausta	Suoriutuu itsenäisesti	Ei havaittu/ei tarvetta
Arviointikeskustelu: ohjaaja valitsee teho-osastolta potilaan ja erikoistuva kertoo systemaattisesti eri elintoimintojen tilan ja suunnittelee potilaan hoidon. Keskustelun pituus on noin 1 tunti. Arvostelu keskustelun osalta on hyväksytty/hylätty.				
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä	
Hengitys				
Verenkierto				
Tajunnan taso				
Munuaiset				
Maksa				
Luuytimen toiminta				
Maha-suolikanava				
Tulehdustila ja sepsis				

Lihassoimat				
Iho				
Hyväksyntä: hyväksytyn suorituksen pistemäärä: 1.0				
Kliinisten taitojen arviointi				
	Tarvitsee suoraa ohjausta	Tarvitsee epäsuoraa ohjausta	Suoriutuu itsenäisesti	Ei havaittu/ei tarvetta
	0 pistettä	0.5 pistettä	1.0 pistettä	
Tulee ymmärtää, milloin kyseessä voi olla aikakriittinen diagnoosi - taudinmääritys ja hoidon aloitus eivät saa viivästyä, ja diagnostiikan tulee edetä samalla kun peruselintoiminnoista huolehditaan				
Hoidon suunnittelu (tarvittaessa) yhteistyössä taustaerikoissalan lääkärin kanssa				
Muiden alojen lääkäreiden konsultaatiotarpeen arviointi				
Kuvantamis- ja muiden erikoistutkimusten tarpeen arviointi ja pyyntöjen laatiminen				
Määräykset tietojärjestelmään				
Kannanotto hoidon aktiivisuuteen				
Keskustelu potilaan oman hoitajan kanssa päivän suunnitelmasta ja tavoitteista				

Keskustelu tilanteesta potilaan kanssa, jos mahdollista				
Lähiomaisten tilannetietoisuuden varmistaminen ja tarvittaessa keskustelu heidän kanssaan (edellyttäen, että tämä on potilaan toiveen mukaista)				
Kirjaaminen - Päivittäismerkintäteksti sairauskertomukseen. - Oikea(t) diagnoosi(t) tietojärjestelmään (ICD-10 ja APACHE-dg)				
Hyväksyntä (hyväksytyn suorituksen pistemäärä: 9/10)				

Taulukko 2. Viisi luottamuksen astetta matkalla erikoislääkäriksi (ten Cate AMEE Guide).

Aste	Erikoistuvan rooli	Määritelmä
1	Ohjaajan toiminnan seuraaminen	Erikoistuva seuraa ohjaajan työskentelyä, muttei aluksi osallistu siihen. Kokemuksen kasvaessa erikoistuva saa osallistua toimintaan.
2	Toiminta suoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa toimenpiteen siten, että ohjaaja on samassa huoneessa valmiina puuttumaan tilanteeseen, jos erikoistuva näyttää tarvitsevan apua.
3	Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti. Ohjaaja pystyy tarvittaessa tulemaan apuun nopeasti
4	Toiminta ilman ohjausta	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja raportoi ohjaajalle jälkikäteen. Tässä vaiheessa erikoistuva on jo hyvin lähellä erikoislääkärin pätevyyttä
5	Toiminta ohjaajana	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja pystyy tarvittaessa ohjaamaan itseään kokemattomampia kollegoita.

